

No5(5)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

*Elektron nashr. 434 sahifa,
22-may, 2026-yil.*

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oğlu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Matematika fanini o'qitishda kommunikativ va ijtimoiy-psixologik yondashuvlar	10
<i>Esonturdiyev Mamatqobil Nurmamatovich</i>	
Geografik axborot tizimlari (GAT) texnologiyalari asosida bo'lajak geografiya o'qituvchilarining innovatsion kompetentligini rivojlantirish metodikasi	13
<i>Bahromova Muhayyo Imomqul qizi</i>	
Geografiya ta'limida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning nazariy-metodik asoslari	18
<i>Tuyg'unov Murodjon Salimqul o'g'li</i>	
Biologiyani o'qitishda belgili-ramziy ko'rgazmalilik vositalaridan foydalanishning o'quvchilarning tadqiqotchilik faoliyatini rivojlantirishdagi roli	22
<i>Azimov I. T., Daminova F. A.</i>	
PISA 2025 doirasida raqamli ta'lim kompetensiyalarini baholashning innovatsion mexanizmlari	25
<i>Doniyorov Muxiddin Normamatovich, Ishanov Almat Adilxanovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining tabiiy savodxonligini oshirishda zamonaviy pedagogik vositalarni qo'llash	28
<i>Abdunazarov Bobir Normurodovich</i>	
Raqamli ta'lim resurslari asosida kredit-modul tizimida talabalarning o'quv faoliyatini takomillashtirish	32
<i>Jumayeva Ra'no To'ychi qizi</i>	
Oila va maktab integratsiyasining shaxs kamolotiga ta'siri	36
<i>Rasulova Dildora Shuhratovna, Raxmatova Zulxumor Alimovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda kreativ kompetensiyani shakllantirishning zamonaviy pedagogik mexanizmlari va uning ijtimoiy ahamiyati	40
<i>Sultanova Sahobar Ravshanbekovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ekologik tarbiyani shakllantirishda tabiiy fanning o'rni	43
<i>G'afforova Zarnigor Abdumo'min qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'limda o'qituvchi va ota-onalar ijtimoiy hamkorligini rivojlantirish	47
<i>Xalikova Zaxro Mirshadmanovna, Xolbo'tayev Muzaffar Odilovich, Bozorova Xadicha Javlon qizi</i>	
Nutqida kechikish kuzatiladigan bolalarda nutqni qo'l va barmoq motorikasini rivojlantiruvchi o'yinlar orqali shakllantirish	51
<i>Ne'matova Hilola Ikrom qizi, Ahmadova Fotima Adizovna</i>	
Taym menejment asosida bo'lajak o'qituvchilarda liderlik fazilatlarini rivojlantirish	55
<i>Soliyeva Ruxsora Sharobiddin qizi</i>	
Sun'iy intellekt va NLP texnologiyalari asosida elektron ta'lim muhitida talabalarning mustaqil ta'lim kompetensiyalarini rivojlantirish	58
<i>Otakishiyeva Gulshanoy Abdulaziz qizi</i>	
Pedagogik kvalimetriya asosida bo'lajak o'qituvchilarning diagnostik madaniyatini shakllantirishning nazariy asoslari	61
<i>G'aniyeva Muattarxon Nodirbek qizi</i>	
Образовательные технологии с учётом восприятия цвета: психологические и методические аспекты	64
<i>Имамова Хурият Эргаш кизи</i>	
Yosh erkin kurashchilarda chidamlilikni rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	69
<i>Ergashov Qaxramonjon Asqarovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini mantiqiy masalalar yechishga o'rgatish usullari	76
<i>G'iyosova Dilovar Orif qizi</i>	
Haykaltaroshlik fanining metodik qo'llanilishi	80
<i>Qodirov Bobirjon Botirjonovich</i>	
Ijtimoiy xavf ostidagi bolalarni qo'llab-quvvatlashning jahon tajribasi va psixologik-pedagogik asoslari	85
<i>Manzura Qosmuratova</i>	

Jahonda art-biznes klasterlarining ahamiyati va rivojlanish tuzilmasi.....	89
A. S. Umarov	
Автоматизация решения сложных математических задач графическим методом для углублённого изучения математики в школе	92
Эргашев Серожиддин Султонмuroдович, Маматов Ислombек Ильесович	
Pedagogika darslarida raqamli va onlayn didaktik o'yinlardan foydalanish.....	97
Qodirova Feruzaxon Abdiyaminovna	
Sun'iy intellekt va tanqidiy fikrlashning kognitiv-konseptual komponenti va uni rivojlantirish metodikasi	102
Sobirova Munavvarxon Qaxramonjon qizi	
Media savodxonlik va axborot madaniyati fanida sun'iy intellekt savodxonligini rivojlantirishning pedagogik-metodik asoslari	106
Ermatov Sherzodbek Latipjonovich, Mirzayev Akramjon O'ktamjonovich	
Adabiy ta'limda kompetensiyaviy yondashuv	111
To'ychiyeva Mahfuza Umargulovna, Islomova Shalola Ismoil qizi	
Comparative Study of Passive Constructions in English and Their Translation Into Uzbek.....	117
Elmirzayeva Maftuna Dasmurod qizi, Mustafoyeva Nigina Shuhrat qizi	
Bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish orqali pedagogik mas'uliyatni shakllantirishning dolzarb muammolari	122
Botirova Odinaxon Abdumutalib qizi	
Oliy ta'lim muassasalarida mustaqil ta'limni tashkil etishning pedagogik modeli va metodik asoslari	126
Haytbayeva S. R.	
Imkoniyati cheklangan bolalarni psixologik qo'llab-quvvatlash orqali intellektual imkoniyatlarini ro'yobga chiqarish imkoniyatlari.....	131
Kadirova Nigora Saxibjanovna	
Bo'lajak maktabgacha ta'lim mutaxassislarini dual ta'lim asosida kasbiy faoliyatga tayyorlashning nazariy asoslari.....	134
Samiyeva Zuleyxa Uktamovna	
Insonlar orasidagi munosabatlarda noverbal muloqotning komponentlarining ko'rinishlari	139
Soliyev Farxodjon Sodikovich, Karimov Jahongirjon Murodjon o'g'li	
Virtual texnologiyalar vositasida texnika fanlarini o'qitish mazmunini innovatsion rivojlantirish	145
Yuldasheva Dilorm Husniddin qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida suzish mashg'ulotlarini tashkil etish texnologiyasi.....	150
Toshpulatova Aziza Toyirovna	
Harbiy xizmatchilarda kreativ tafakkurni rivojlantirishning pedagogik va psixologik asoslari	155
Tursunov Shaxzod Ramazonovich, Mansurov Sardorbek Sirojiddin o'g'li	
O'qituvchilar ruhiy salomatligini saqlashning amaliy strategiyalari	159
Begmatov Raximkul Olimovich	
Ona tili darslarida analitik faoliyatni tashkil etish imkoniyatlari	164
Narziyeva Mastura Sunnatovna	
Maktabgacha ta'limda Project-Based learning texnologiyasi asosida tarbiyalanuvchilarning kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari	168
Kubayeva Mavluda, Po'latova Gullola Ravshan qizi	
Talabalarda iqtisodiy savodxonlikni shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari	173
Qo'chqorov Nodir Bozorovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini baholash jarayonida foydalaniladigan texnologiyalar va vositalar	178
A'zamqulova Zilola Sunnat qizi	
Raqamli ta'lim muhitida kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishning didaktik asoslari	183
Isaboyeva Dilyora Zokirjon qizi	
Kimyo fanining tarixiy rivojlanishida metodologik yondashuvlar	187
Begamov Shaxzod To'liqin o'g'li	
Sport bilan shug'ullanishda qo'l va oyoq motorikalarini rivojlantirish mezonlari	190
Imomov Asliddin Abdurazoqovich, Sattarov Qarshiboy Narqulovich	

O'zbek va ingliz tillarida zamon kategoriyasining qiyosiy tahlili.....	194
<i>Xudoyberdiyeva Dिल्фуза Alisher qizi</i>	
Hayot faoliyati xavfsizligi fani o'qituvchisining kasbiy kompetentligi va rejalashtirish faoliyati.....	198
<i>Maxmudov Baxtiyor Xayrullayevich</i>	
Dizartriya bolalarda motorikani rivojlantirish – nutqni rivojlantirishning asosiy omili	202
<i>Mamatova Muzayyana Batirovna</i>	
Expression of Lexical Economy in English and Uzbek Through Stylistic Means	205
<i>Omonov Baxtiyor Uktamovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijodiy qobiliyatni shakllantirish.....	208
<i>Abrorxonova Kamolaxon Abrorxon qizi, Xamzayeva Sunbula Jasurovna</i>	
Xushmuomalalik strategiyalarining ijtimoiy vazifalari.....	212
<i>Alieva Navruza Xabibullayevna, Azizova Sanobarxon Valijon qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida shaxslilik sifatlarining kasbiy rivojlanishdagi psixologik ahamiyati	216
<i>Dusmetova Maksuda Matnazarovna</i>	
Maktabgacha ta'lim jarayonida bo'lajak tarbiyachilarning ilustrativ yondashuv asosida kreativ va variativ faoliyat olib borish usullari va yo'llari.....	221
<i>Egamberdiyeva Madina Sharif qizi</i>	
Pragmatic Functions in Neurolinguistic Communication	224
<i>Fayziyeva Parvina</i>	
Sahro gavhari: ruslar istilosigacha bo'lgan davrda Xiva me'morchiligi tarixi	227
<i>Islomjon Xoljigitovich Mirzakulov</i>	
Moslashuvning psixologik mexanizmlari: ta'lim muhiti sharoitida shaxsning adaptatsiyasi.....	235
<i>Jaynarova Sayyora Isoqul qizi, Nuraliyeva Nasiba</i>	
Onalik psixologiyasi va o'rganishning nazariy jihatlari.....	238
<i>Kasimova Xulkar Atabayevna</i>	
Spheres of Language Use.....	243
<i>Kumakbayeva Gulbanu Kuntuarovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarida kreativ tafakkurni rivojlantirishda nostandart topshiriqlar metodikasi.....	246
<i>Muxammadiyeva Dinora Tursunpulatovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kasbiy-axloqiy qadriyatlarni shakllantirishning pedagogik mexanizmlari va didaktik tamoyillari.....	251
<i>N. Jurayev</i>	
Dunyo bolalari huquqlarini himoya qilish: global muammolar, tizimli kamchiliklar va tanqidiy tahlil	255
<i>Nargiza Ergasheva</i>	
Talabalarning dasturlashga oid agoritmik fikrlashini rivojlantirish orqali innovatsion faoliyatga tayyorlash usuli	259
<i>Orziqulova Barchinoy Ixtiyor qizi</i>	
Talabalarda o'z-o'zini boshqarish qobiliyatining tuzilmasi va psixologik komponentlari (motivatsion, kognitiv, irodaviy, emotsional-regulyativ komponentlar)	264
<i>Otabekova Nargiza Avazbek qizi</i>	
O'zbek va ingliz tillaridagi metaforalarda til va madaniyat uyg'unligi.....	269
<i>Rasulova Munajat Akmaljonovna</i>	
Limitlar nazariyasini kompyuter imitatsion modellar vositasida o'qitish metodikasi.....	273
<i>Safarov Abbas Abdurasul o'g'li</i>	
Ijtimoiy hamkorlik – barkamol avlodni tarbiyalash poydevori.....	278
<i>Sharipova Gulruxsor Nurkabilovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda kreativ kompetensiyani shakllantirishning zamonaviy pedagogik mexanizmlari va uning ijtimoiy ahamiyati.....	282
<i>Sultanova Sahobar Ravshanbekovna</i>	
Badiiy gimnastika mashg'ulotlarida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish	285
<i>Tuxtayeva Azizabonu Abdurasulovna</i>	

Matematika fanini o'zlashtirishda boshlang'ich sinf o'quvchilarining semiotik yondashuvini shakllantirish ...	289
<i>Xayrullayev Ismatulla Nurullayevich</i>	
Pedagogik qadriyatlar asosida o'quvchilarni tarbiyalash mexanizmlarini takomillashtirish	293
<i>Xoliqova Inobatxon Bo'ri qizi</i>	
Umumta'lim maktabida elektron axborot-ta'lim resurslari.....	296
<i>Xolmurodov Shuxrat Okboevich, Norqobilov Hakimbek Nuriddin o'g'li</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolaning kreativligini shakllantirishda innovatsion muhit	300
<i>Xonnazarova Gulasal Yusuf qizi</i>	
Ta'lim tizimida sinf rahbari faoliyatining joriy etilishining tarixiy asoslari va zamonaviy ko'rinishlari	303
<i>Xusenova Sadoqat Botirovna</i>	
Искусственный интеллект в методике преподавания русского языка: адаптивная обратная связь и развитие коммуникативной компетенции	308
<i>Джалилова Феруза Намазовна</i>	
Образовательные технологии с учётом восприятия цвета: психологические и методические аспекты.....	312
<i>Имамова Хурият Эргаш кизи</i>	
Межкультурный диалог как инструмент воспитания гармоничной личности в школе	317
<i>Махмудхожаев Ориф Бахтиёрович</i>	
Психологические факторы успешности профессионального обучения студентов	319
<i>Рахимходжаева В. С.</i>	
Специфика восприятия окружающего мира в лирике Афанасия Фета	325
<i>Татьяна Викторовна Половинкина</i>	
Анализ разработки женских коллекций с использованием стилистических и конструктивных особенностей ретро-моды	329
<i>Абдурахманова Н., Рахматуллаева У. С.</i>	
Использование современных образовательных технологий в начальной школе как средство развития познавательной активности учащихся	333
<i>Фазилова Гулчехра Ахмедовна</i>	
Nyuman (Newman) xatolar tahlili modelining geometrik isbotlash ko'nikmalarini shakllantirishdagi ahamiyati.....	337
<i>Davletov Davronbek Egamberganovich</i>	
"Informatika" fani mavzularini taksonomik yondashuv asosida o'qitish	343
<i>Axrarov Baxtiyor Sagdullayevich</i>	
O'qituvchi faoliyatida pedagogik texnologiyalarni samarali qo'llash metodikasi	347
<i>Xomidjonov Abrorjon Olimjon o'g'li</i>	
Rus-o'zbek tarjimashunosligining zamonaviy tendensiyalari.....	351
<i>Kudratov Kamoljon Islomovich</i>	
Kompyuterga qaramlikning o'smirlarga ta'siri va uning psixologik oqibatlari.....	356
<i>Kushakova Nargiza Islambayevna, Ergasheva Sarvinoz Shavqiddin qizi</i>	
Musiqaning neyropsixologik rivojlanish va ta'lim jarayonidagi ahamiyati	360
<i>Xikmatova Shohida Xikmatovna</i>	
Innovatsion yondashuv asosida inklyuziv ta'lim o'quvchilarining yozma nutqini rivojlantirish	364
<i>Alimardanova Sitara Ikrom qizi</i>	
Comparative and Conceptological Trends in Linguoculturology	367
<i>Ablakulov Ilkhom</i>	
Boshlang'ich ta'limda kreativ ta'lim muhitini rivojlantirish asosida o'quvchilarning muammolarni hal qilish ko'nikmalarini shakllantirish	370
<i>Abdullayeva Uljalg'as</i>	
Rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimida talabalarni kasbiy faoliyatga tayyorlashda sun'iy intellektdan foydalanish usullari.....	373
<i>Aglamova Shahzoda Sobirovna</i>	

Bokschi qizlar texnik harakatlarining kinematik ko'rsatkichlar asosida takomillashtirish metodikasi.....	378
<i>Axmedov Latifjon G'ayrat o'g'li</i>	
O'quv jarayonida formativ baholashning evolyutsion-xronologik tahlili	383
<i>Davidova Dilnoza Tadjibayevna</i>	
Oliy ta'limda "Smart Education" texnologiyalaridan foydalanishning samaradorligi	388
<i>Dilrabo Amriddinova, Abdulxalilova Surayyo Ahad qizi</i>	
Zamonaviy ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf o'qituvchilarini baholash kompetensiyalarini rivojlantirishning psixologik-pedagogik xususiyatlari	392
<i>Majidova Hilola Eshquvat qizi</i>	
Sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish madaniyatini shakllantirish usullari.....	396
<i>Mamatova Fazilat Ixtiyorovna, Xolmirzayeva Zebo Ravshan qizi</i>	
Jismoniy tarbiya o'qituvchilarini sport marketologi faoliyatiga tayyorlashning zarurati	402
<i>Samatov Javlonbek Abdukayumovich</i>	
O'zbekiston maktabgacha ta'lim tizimida strategik boshqaruvni takomillashtirish.....	406
<i>Saydullayeva Nargis</i>	
Integrating Literary Texts Into Early Foreign Language Education: A Mixed-Methods Investigation of Lexical, Cognitive, and Affective Outcomes in Primary Classrooms	410
<i>Shukurova Zamira Shodiyevna</i>	
Fizika fanini o'qitishda formativ baholash asosida tanqidiy fikrlashni rivojlantirishning metodik modeli	416
<i>Sobirov Avazbek Anvarovich</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning kichik motorikasini rivojlantirishda o'yinning ahamiyati va individual yondashuv	421
<i>Norboyeva Laylo Sapar qizi</i>	
Психологические особенности проявления творческих способностей у подростков, воспитывающихся в бикарьерных семьях.....	425
<i>Ишбобоева Гулбарчин Рустамовна</i>	

MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNING KICHIK MOTORIKASINI RIVOJLANTIRISHDA O'YINNING AHAMIYATI VA INDIVIDUAL YONDASHUV

Norboyeva Laylo Sapar qizi

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti
Pedagogika va ijtimoiy-gumanitar fanlar fakulteti
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi 3-bosqich talabasi

Ilmiy rahbar: Meyliqulova Manzura Abdullayevna
Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Annotatsiya: Maktabgacha yoshdagi bolalarda kichik motorikani rivojlantirish jarayonining nazariy va amaliy jihatlarini yoritilgan. O'yin faoliyatining mazkur jarayondagi yetakchi o'rni hamda individual yondashuvning ahamiyati tahlil qilingan. Tadqiqotda kichik motorikaning bolaning nutq rivoji, tafakkuri, diqqat jarayonlari va yozuvga tayyorgarligiga ko'rsatadigan ijobiy ta'siri ilmiy asoslar bilan izohlangan. Shuningdek, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida kichik motorikani rivojlantirishga qaratilgan samarali pedagogik usullar, o'yin texnologiyalari va didaktik vositalardan foydalanish imkoniyatlari yoritilgan. Bolalarning yosh va individual xususiyatlarini hisobga olgan holda tashkil etilgan faoliyatlarining ta'lim samaradorligini oshirishdagi o'rni alohida ta'kidlangan.

Kalit so'zlar: kichik motorika, bola, maktabgacha ta'lim, o'yin faoliyati, individual yondashuv, barmoq harakatlari, psixomotor rivojlanish, nutq rivoji, tafakkur, ta'lim samaradorligi.

Abstract: The theoretical and practical aspects of developing fine motor skills in preschool children are examined. Particular attention is given to the leading role of play activities in this process and the importance of an individual approach. The study scientifically substantiates the positive influence of fine motor development on children's speech, thinking, attention, and readiness for writing. Furthermore, effective pedagogical methods, play-based technologies, and didactic tools used in preschool education for enhancing fine motor development are highlighted. Special emphasis is placed on the importance of organizing activities according to children's age and individual characteristics in improving educational effectiveness.

Key words: fine motor skills, child, preschool education, play activity, individual approach, finger movements, psychomotor development, speech development, thinking, educational effectiveness.

Аннотация: Рассмотрены теоретические и практические аспекты развития мелкой моторики у детей дошкольного возраста. Особое внимание уделено ведущей роли игровой деятельности в данном процессе, а также значению индивидуального подхода. Научно обосновано положительное влияние развития мелкой моторики на речь ребенка, мышление, внимание и готовность к письму. Кроме того, освещены эффективные педагогические методы, игровые технологии и дидактические средства, применяемые в дошкольном образовании для развития мелкой моторики. Отдельно подчеркнута значимость организации деятельности с учетом возрастных и индивидуальных особенностей детей для повышения эффективности образовательного процесса.

Ключевые слова: мелкая моторика, ребенок, дошкольное образование, игровая деятельность, индивидуальный подход, движения пальцев, психомоторное развитие, развитие речи, мышление, эффективность обучения.

KIRISH

Hozirgi kunda maktabgacha ta'lim tizimida bolalarning har tomonlama rivojlanishini ta'minlash ustuvor vazifalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, maktabgacha yosh davrida bolaning jismoniy va psixik rivoji jadal sur'atlarda kechadi. Shu davrda shakllangan ko'nikma va malakalar bolaning keyingi ta'lim bosqichlaridagi muvaffaqiyatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Kichik motorika – qo'l va barmoqlar harakatining nozik va muvofiqlashtirilgan faoliyatidir, u bolaning nafaqat jismoniy, balki aqliy rivojlanishida ham muhim o'rin egallaydi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, qo'l barmoqlari harakatlari bilan nutq markazlari o'rtasida uzviy bog'liqlik mavjud. Shu sababli

kichik motorikaning rivojlanishi bolaning nutqi, tafakkuri hamda yozuvga tayyorgarligini shakllantirishda muhim omil hisoblanadi.

Maktabgacha yoshdagi bolalar faoliyatida o'yin yetakchi o'rin egallaydi. O'yin faoliyati maktabgacha yoshdagi bolalarning psixologik rivojlanishida muhim omil hisoblanadi. O'yin jarayonida bola o'zini erkin namoyon qiladi, tashqi ta'sirlarsiz mustaqil qarorlar qabul qiladi va turli vaziyatlarni sinab ko'rish orqali tajriba orttiradi. Bu esa, eng avvalo, bolaning o'ziga bo'lgan ishonchini shakllantiradi. Bola o'yin davomida kichik muvaffaqiyatlarga erishib borar ekan, u o'z kuchiga ishonishni o'rganadi, qo'rquv va ikkilanishlar asta-sekin kamayadi. Ayniqsa, rolli o'yinlar orqali bola turli ijtimoiy rollarni bajarib, o'z imkoniyatlarini anglay boshlaydi va shaxs sifatida shakllanadi. Shuningdek, o'yin faoliyati bolaning miya faoliyatining faol va uyg'un rivojlanishiga ham katta ta'sir ko'rsatadi.

O'yin davomida bolalar fikrlaydi, solishtiradi, muammo yechadi va yangi g'oyalar yaratadi, bu esa tafakkur jarayonlarini faollashtiradi. Mayda motorikaga oid o'yinlar esa miya hamda qo'l harakatlari o'rtasidagi bog'liqlikni mustahkamlab, neyron aloqalarning rivojlanishiga xizmat qiladi. Natijada, bolaning diqqat, xotira, tasavvur va nutq kabi psixik jarayonlari izchil ravishda shakllanadi. Demak, o'yin nafaqat qiziqarli mashg'ulot, balki bolaning psixologik barqarorligi, o'ziga ishonchi va aqliy rivoji uchun zarur bo'lgan muhim pedagogik vositadir.

O'yin jarayonida bolalar atrof-muhitni anglaydi, turli tajribalar orttiradi va o'z qobiliyatlarini namoyon etadi. Ayniqsa, maxsus tashkil etilgan o'yinlar orqali kichik motorikani samarali rivojlantirish imkoniyati mavjud. Shuningdek, har bir bolaning individual xususiyatlari, ya'ni qiziqishlari, rivojlanish darajasi va psixologik holati turlicha bo'ladi. Kichik motorikani rivojlantirish jarayonida individual yondashuvni qo'llash muhim ahamiyat kasb etadi. Individual yondashuv orqali har bir bolaning imkoniyatlarini to'liq aniqlash hamda ro'yobga chiqarish mumkin.

Kichik motorikani rivojlantirish, ya'ni qo'l barmoqlari, kaft va bilak harakatlarining nozik koordinatsiyasi, bola psixik rivojlanishining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Bu jarayon nafaqat jismoniy yetilish, balki tafakkur, nutq va ijtimoiy faoliyat bilan ham chambarchas bog'liqdir. Kichik motorikaning rivoji bolaning miya faoliyatidagi murakkab neyropsixologik jarayonlarga tayangan holda shakllanadi. Ayniqsa, bosh miya po'stlog'ining harakat hamda nutq markazlari o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik sababli, qo'l harakatlarining takomillashuvi nutq rivojiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Lev Vygotskiy kichik motorika rivojlanishini ijtimoiy-madaniy rivojlanish nazariyasi doirasida tushuntiradi. Unga ko'ra, bolaning har qanday psixik funksiyasi, jumladan, harakat faoliyati ham dastlab ijtimoiy (interpsixik), keyinchalik esa shaxsiy (intrapsixik) shaklda rivojlanadi. Vygotskiy "yaqin rivojlanish zonasi" tushunchasini ilgari surib, bolaning kattalar yoki tengdoshlari yordamida bajaradigan harakatlari uning keyingi mustaqil faoliyatiga asos bo'lishini ta'kidlaydi. Kichik motorika ham aynan qo'llab-quvvatlash, mashq va ijtimoiy hamkorlik orqali shakllanadi. Masalan, bola dastlab kattalar yordamida tugma taqishni yoki yozishni o'rganadi, keyinchalik esa bu ko'nikmalarni mustaqil bajaradi. Vygotskiy uchun muhim jihat harakat va nutqning birgalikda rivojlanishidir. F.R. Qodirovaning "Maktabgacha pedagogika" asarida maktabgacha ta'lim jarayonida nutqni rivojlantirish metodlari, xususan, o'yin texnologiyalarining o'rni keng yoritilgan. Unda bolalarda muloqot madaniyatini shakllantirish pedagogik vazifa sifatida ko'rsatib o'tiladi.

Jean Piaget kichik motorika rivojlanishini bolaning kognitiv rivojlanish bosqichlari bilan bog'liqligini izohlaydi. U sensor-motor bosqichda, ya'ni 0–2-yosh davrida bola atrof-muhitni aynan harakat va sezgi orqali o'rganishini ta'kidlaydi. Bu davrda kichik motorika faoliyati – ushlash, tutish, siljitish va bilish jarayonining asosiy vositasi hisoblanadi. Piaget nazariyasiga ko'ra, bola faol harakatlar orqali tajriba to'playdi va asta-sekin murakkab aqliy strukturalarni shakllantiradi. Keyingi bosqichlarda, masalan, maktabgacha yoshda kichik motorika faoliyati yanada murakkablashib borib, rasm chizish va yozishga tayyorgarlik kabi faoliyatlarda namoyon bo'ladi. Piaget kichik motorikani bolaning mustaqil faoliyati va tajriba orttirish jarayoni bilan chambarchas bog'laydi.

Vygotskiy kichik motorika rivojini ijtimoiy muhit va o'qitish jarayoni bilan bog'lab tushuntirsa, Piaget esa uni bolaning tabiiy kognitiv rivojlanish bosqichlari va faol tajribasi bilan izohlaydi. Har ikki yondashuv kichik motorika rivojlanishining muhimligini asoslab beradi va uni bolaning umumiy psixik taraqqiyotining ajralmas qismi ekanligini ko'rsatadi.

Individual yondashuv – bu har bir bolaning yosh xususiyatlari, rivojlanish darajasi, ehtiyojlari va qiziqishlarini inobatga olgan holda ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishdir. Ushbu yondashuv orqali bola o'z imkoniyatlari doirasida faol ishtirok etadi va rivojlanish jarayoni tabiiy hamda samarali kechadi. Individual yondashuvni qo'llash maktabgacha yoshdagi bolalarning rivojlanish jarayonida ko'pgina muhim ijobiy natijalarni ta'minlaydi. Avvalo, bu yondashuv har bir bolaning o'ziga xos rivojlanish sur'atini hisobga olish imkonini beradi va natijada bola o'z imkoniyatlariga mos tarzda bilim va ko'nikmalarni egallaydi. Shuningdek, mashg'ulotlar bolaning qiziqishlariga mos ravishda tashkil etilgani sababli unda o'rganishga bo'lgan ichki motivatsiya va qiziqish ortadi.

Individual yondashuv psixologik jihatdan ham qulay muhit yaratib, ortiqcha bosim va zo'riqlashlarning oldini oladi. Natijada bola o'zini erkin his qiladi va faolroq ishtirok etadi. Bundan tashqari, mustaqil faoliyat ko'nikmalari shakllanib, bola o'z harakatlarini boshqarishga o'rganadi. Eng muhimi, mayda motorikaning rivojlanishi bilan bir qatorda nutq va tafakkur jarayonlari ham izchil takomillashib boradi, bu esa bolaning umumiy intellektual rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Individual yondashuvni samarali amalga oshirishda pedagog va ota-onaning hamkorligi muhim ahamiyatga ega hisoblanadi. Pedagog bolaning rivojlanish darajasini aniqlab, mos metodlarni tanlaydi. Ota-onalar esa bu jarayonni uy sharoitida davom ettirib, bolaga qulay muhit yaratadi. Shuningdek, bolaga ortiqcha bosim o'tkazmaslik, uni boshqalar bilan solishtirmaslik va har bir muvaffaqiyatini qadrlash muhimdir.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotning metodologik asosini maktabgacha yoshdagi bolalar kichik motorikasini rivojlantirish, ularning muloqot ko'nikmalarini shakllantirish hamda o'yin faoliyatining psixologik-pedagogik xususiyatlarini o'rganishga oid ilmiy-nazariy qarashlar tashkil etadi. Tadqiqot jarayonida quyidagi ilmiy metodlardan foydalanildi: kuzatish, suhbat, pedagogik va psixologik tajriba, taqqoslash, tahlil hamda umumlashtirish. Shuningdek, tadqiqotning metodologik asosini O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 16-dekabrda "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida"gi O'RB-595-son¹ Qonuni hamda maktabgacha ta'limga oid davlat talablari tashkil etadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot jarayonida maktabgacha yoshdagi bolalarda kichik motorikani rivojlantirishning samaradorligi turli pedagogik yondashuvlar asosida tahlil qilindi. O'rganishlar shuni ko'rsatdiki, kichik motorika rivoji bolalarning umumiy psixik taraqqiyoti bilan uzviy bog'liq bo'lib, ayniqsa, nutq, tafakkur va diqqat jarayonlariga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Amaliy kuzatuvlar davomida o'yin faoliyati asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar an'anaviy usullarga nisbatan samaraliroq natija bergani aniqlandi. Xususan, konstruktiv o'yinlar, barmoq mashqlari, ijodiy faoliyatlar (rasm chizish, plastilin bilan ishlash) orqali bolalarda qo'l harakatlarining aniqligi va koordinatsiyasi sezilarli darajada yaxshilangani kuzatildi.

Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, kichik motorikani rivojlantirish jarayonida individual yondashuv muhim omil hisoblanadi. Har bir bolaning rivojlanish darajasi, qiziqishi va psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda tashkil etilgan mashg'ulotlar yanada yuqori samaradorlikka ega bo'ladi. Individual yondashuv qo'llanilgan guruhlarda bolalar topshiriqlarni bajarishda ko'proq mustaqillik namoyon etgan, ularning diqqatni jamlash qobiliyati va faol ishtiroki oshgan. Shu bilan birga, bunday yondashuv bolalarning o'ziga bo'lgan ishonchini kuchaytirib, o'quv faoliyatiga ijobiy munosabat shakllanishiga xizmat qilgan.

Olingan natijalar kichik motorika bilan nutq rivoji o'rtasida bevosita bog'liqlik mavjudligini tasdiqlaydi. Barmoq mashqlari hamda qo'l harakatlariga yo'naltirilgan o'yinlar muntazam qo'llanilgan bolalarda so'z boyligining ortishi, talaffuzning yaxshilanishi va nutq faolligining oshishi kuzatildi. Bu holat kichik motorika va nutq markazlari o'rtasidagi fiziologik hamda funksional aloqaning amaliy tasdig'i sifatida baholanishi mumkin. Xususan, bunday mashg'ulotlar bolalarning tafakkur jarayonlarini faollashtirib, mantiqiy fikrlash va muammoli vaziyatlarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam bergan.

Tahlil davomida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishning ham ijobiy jihatlari aniqlangan bo'lsa-da, ularning samaradorligi to'g'ri va me'yorida qo'llanilishiga bog'liq ekanligi qayd etildi. Interaktiv o'yinlar bolalarda qiziqish uyg'otib, qo'l-harakat koordinatsiyasini rivojlantirishga xizmat qilgan, biroq ularni haddan tashqari qo'llash diqqatning pasayishiga yoki charchoqqa olib kelishi mumkinligi kuzatildi. Shu sababli AKT vositalari an'anaviy o'yin va amaliy mashg'ulotlar bilan uyg'un holda qo'llanilganda eng yuqori natijaga erishish mumkinligi aniqlangan.

Umuman olganda, olib borilgan tahlillar natijasida kichik motorikani rivojlantirishga qaratilgan tizimli, o'yin asosidagi va individual yondashuvga asoslangan pedagogik faoliyat maktabgacha yoshdagi bolalarning har tomonlama rivojlanishiga sezilarli ijobiy ta'sir ko'rsatishi isbotlandi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, kichik motorika rivojiga yetarli e'tibor qaratish bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash jarayonida muhim omil bo'lib xizmat qiladi hamda ularning keyingi o'quv faoliyatida muvaffaqiyatga erishishiga zamin yaratadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Maktabgacha yoshdagi bolalarda kichik motorikani rivojlantirish ularning umumiy rivojlanishida muhim o'rin tutadi. Kichik motorika nafaqat qo'l harakatlarini, balki bolaning nutqi, tafakkuri va psixik jarayonlarining shakllanishiga ham bevosita ta'sir ko'rsatadi. Ushbu jarayonda o'yin faoliyati yetakchi vosita sifatida katta ahamiyat kasb etadi, chunki bola o'yin orqali tabiiy ravishda o'rganadi, o'z qobiliyatlarini namoyon etadi va rivojlanadi.

¹ O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 16-dekabrda "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida"gi O'RB-595-son Qonuni: <https://lex.uz/docs/-4646908>

Shu bilan birga, individual yondashuv har bir bolaning imkoniyatlari, qiziqishlari va rivojlanish darajasini hisobga olish orqali ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi hamda bolaning o'ziga bo'lgan ishonchini mustahkamlashga xizmat qiladi. Amaliy jihatdan, mayda motorikani rivojlantirishda quyidagi tavsiyalarga amal qilish maqsadga muvofiq hisoblanadi. Mashg'ulotlarni o'yin shaklida tashkil etish, bolaga erkin harakat qilish va mustaqil fikrlash imkoniyatini yaratish, yosh va individual xususiyatlarni inobatga olgan holda topshiriqlarni tanlash, oddiydan murakkabga qarab bosqichma-bosqich rivojlantirishni ta'minlash hamda har bir kichik yutuqni rag'batlantirish orqali bolaning motivatsiyasini oshirish lozim hisoblanadi.

Bundan tashqari, ota-onalar va pedagoglar hamkorlikda ishlashi, bolaga qulay psixologik muhit yaratishi va kundalik hayotda ham kichik motorikani rivojlantiruvchi faoliyatlarga, masalan, chizish, yasash, qurish, yig'ish kabilarga keng o'rin berishi zarur. Shunday qilib, o'yin faoliyati va individual yondashuv uyg'unligi asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni bolalarning nafaqat kichik motorikasi, balki ularning intellektual va shaxsiy rivojlanishini ham samarali ta'minlaydi. Ularning mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi va muammolarga tezda yechim topishga o'rgatadi.

Takliflar:

1. Kichik motorikani rivojlantirish mashg'ulotlarini o'yin shaklida tashkil etish maqsadga muvofiqdir.
2. Har bir bolaning individual xususiyatlarini hisobga olish zarur hisoblanadi.
3. Barmoq mashqlarini muntazam bajarib borish tavsiya etiladi.
4. Ijodiy va amaliy faoliyatlardan keng foydalanish samarali hisoblanadi.
5. Kommunikatsiya texnologiyalaridan me'yorida foydalanish lozim.
6. Kun tartibini to'g'ri tashkil etish muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Piaget J. The Psychology of the Child. – New York: Basic Books, 1972-yil.
2. G'oziyev E.G'. Umumiy psixologiya. – Toshkent: O'qituvchi, 2002-yil.
3. Yo'ldoshev J.G', Usmonov S.A. Pedagogik texnologiya asoslari. – Toshkent: O'qituvchi, 2004-yil.
4. Abdullayeva Sh.A. Maktabgacha ta'limda o'yin faoliyatining pedagogik ahamiyati. – Toshkent: O'qituvchi, 2017-yil.
5. Xoliqova M. Kommunikativ ko'nikmalarni shakllantirishda o'yin metodlari. – Toshkent: Ilm-fan, 2018-yil.
6. Qodirova F.R. Maktabgacha pedagogika. – Toshkent, 2019-yil.
7. Vygotsky's Developmental and Educational Psychology.
8. O'zbekiston Respublikasi "Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020-yil.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №5(5)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.